МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
ФАКУЛЬТЕТ ФІЛОСОФСЬКИЙ
КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ

Затверджено
На засіданні кафедри психології філософського факультету
Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол №. від р.)
Завідувачка кафедри _____
проф. Грабовська С.Л.

СИЛАБУС З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ СОЦІАЛЬНОЇ ПСИХОЛОГІЇ ТА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ»

що викладається в межах ОПН «Психологія»

для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
спеціальності 053 «Психологія»
галузі знань 05 - Соціальні та поведінкові науки

2023

2023-2024 н.р.

Назва курсу	**«ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ СОЦІАЛЬНОЇ ПСИХОЛОГІЇ ТА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ»**
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. Коперніка, 3, кафедра психології
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Філософський факультет, кафедра психології
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	05 - Соціальні та поведінкові науки, 053 «Психологія»
Викладач (-і)	ГАПОН НАДІЯ ПАВЛІВНА, доктор філософських наук, професор, професор кафедри психології Львівського національного університету імені Івана Франка
Контактна інформація викладача (-ів)	ел. пошта nadiya.hapon@ lnu.edu.ua mob.tel. +380977557682
Консультації по курсу відбуваються	четвер, 16.30-17.30 год. (вайбер mob.tel. +380977557682)
Сторінка курсу	http://filos.lnu.edu.ua/department/psyholohiji
Інформація про курс	Є дисципліною вільного вибору аспіранта освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії за спеціальністю 053 Психологія (Складова 1. Глибинні знання зі спеціальності), яка викладається в 3 семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS) для здобувачів освіти денної та заочної форм навчання. Зміст курсу спрямований на поглиблення та розширення знань аспірантів про прикладні аспекти соціальної психології у царинах соціалізації особи, великих та малих груп (агресії, альтруїзму, лідерства, конфлікту) у час війни. Курс містить прикладні аспекти досліджень соціальної психології в медицині, юриспруденції, соціальній роботі. Вивчення курсу сприятиме підвищенню наукової підготовки фахівця-психолога, його дослідницької компетентності. Глибоке засвоєння змісту курсу є важливим чинником підготовки психологів до ефективного написання дисертаційного дослідження.
Коротка анотація курсу	Освітня компонента має прикладне та методологічне значення і розглядається у кількох взаємопов'язаних площинах. Пропонований навчальний курс містить інформацію про дискурс досліджень груп у соціальній психології; концептуальну основу та методичне підгрунтя знакових психологічних досліджень груп,

	групових феноменів, міжособистої взаємодії та взаємин у час війни та надання допомоги. Опанування курсу дозволятиме диференціювати теоретичний, методологічний та парадигмальний аспекти прикладної соціальної психології та соціальної роботи; – моделювати концептуальну основу і методичну базу конкретних прикладної соціальної психології та соціальної роботи; – визначати внутрішні суперечності в логіці теоретичного знання, добирати адекватний предмету дослідження психологічний інструментарій.
Мета та цілі курсу	Формування необхідних знань про прикладні аспекти соціальної психології та соціальної роботи. Засвоєння знань про людину, її психологію у зв'язку з соціальним середовищем, а також специфікою вирішення прикладних проблем соціальної психології та соцальної роботи. Курс передбачає вироблення компетентностей: ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК4. Здатність розв'язувати комплексні проблеми психології на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності СК1. Здатність виокремлювати, систематизувати та прогнозувати актуальні психологічні проблеми, чинники та тенденції функціонування й розвитку особистості, груп і організацій на різних рівнях психологічного дослідження. СК2. Здатність планувати та виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у психології та дотичних до неї міждисциплінарних напрямах, та забезпечувати якість виконуваних досліджень. СК3. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проєкти в сфері психології та дотичні до неї міждисциплінарні проекти, лідерство та відповідальність під час їх реалізації; забезпечувати дотримання прав інтелектуальної власності. СК5. Здатність оцінювати рівень власної фахової компетентності, саморозвиватися і самовдосконалюватися протягом життя, підвищувати професійну кваліфікацію, бути професійно мобільним. СК7. Уміння толерувати невизначеність і доводити унікальність власного наукового пошуку в умовах інформаційного / цифрового суспільства
Література для вивчення дисципліни	1. Гапон Н.П. Соціальна психологія: навч. посіб. –Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2008. – 366 с. 2. Карпенко Г., Романова Н.Ф. Теорія та практика соціальної роботи : навч. посіб. для студентів вищих навч. закладів. – Київ : Слово, 2015. – 402 с. 3. Орбан-Лембрик Л. Е. Соціальна психологія. Книга 2: Соціальна психологія груп. Прикладна соціальна психологія. – К.: Книги XXI, 2010– 464 с. https://pidruchniki.com/1421092339170/psihologiya/prikladna_sotsialna_psihologiya_sferi_osviti_nauki 4. Астремська І. В. Прикладні методики та основи супервізії в соціальній роботі : навч. посіб. – Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2017. – 396 с. 5. Гапон Н. Онтологічна незахищеність особи: філософські витоки психотерапевтичного концепту / Н. Гапон // Вісник Львівського університету. Серія філософські науки. – 2019 – Вип. 21. – С. 47-52. http://fs-visnyk.lnu.lviv.ua/archive/21_2019/7.pdf 6. Гапон Н. Ґендерні аспекти ліотарівської наративної програми: сучасна жінка у розповідях // Вісник Львівського університету. Серія філософські науки. – 2017. – Вип. 19. – С. 56-62

7. Кабаченко Н. В. Політика щодо бездомних : теорія та практика : [монографія].– Київ : Національний університет "Києво-Могилянська академія", 2014. – 252 с.
8. Кейс-менеджмент внутрішньо-переміщених осіб [Електронний ресурс] : методичні рекомендації / авт.-упоряд. Гусак Н. Є. ; наук. ред. Савчук О. М. ; літ. ред. Дума Л. П. – [Київ : б. в., 2015]. – 62 с. – http://www.ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/9361
9. Особливості надання медичних та соціальних послуг для вразливих категорій населення з використанням ґендерно-чутливого підходу : навчальний посібник для курсів підвищення кваліфікації фахівців, які надають соціально-медичні послуги / [Ярошенко А. О., Варбан М. Ю., Шульга Л. О., Романова Н. Ф. та ін. ; за заг. ред. Ярошенко А. О.]. – Київ: Альянс громадського здоров'я, 2017. – 111 с. http://ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/12577
10. Загальна характеристика прикладної соціальної до прикладної соціальної психології. https://studfile.net/preview/5130193/page:8/
11. Основні сфери застосування прикладної соціальної психології https://studfile.net/preview/5130193/page:9/
12. .Психологічна допомога постраждалим внаслідок кризових травматичних подій: методичний посібник / З. Г. Кісарчук, Я. М. Омельченко, Г. П. Лазос, Л. І. Литвиненко…Царенко Л. Г.; за ред. З. Г. Кісарчук. – К. : ТОВ "Видавництво "Логос"., 2015 – 207 с.
13. Психосоціальна підтримка в умовах надзвичайних ситуацій : підхід резилієнс : навчально-методичний посібник / [Н. Гусак, В. Чернобровкіна, В. Чернобровкін та ін.].– Київ: НаУКМА, 2017. – 91 с. http://ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/11902
14. Розвиток лідерських якостей і комунікативної компетентності : програма і методичні матеріали для проведення занять / [уклад. Гірник А. М.]. – Київ : Дух і Літера, 2016. – 70 с.
15. Рєпнова Т. П. Соціальний патронаж сім'ї : [модель роботи соц. психолога в навч. закл.] // Практ. психологія та соц. робота. - 2008. – № 10. – С. 15–31.
16. Соціально-психологічні чинники порушення стресостійкості дітей, що проживають у буферній зоні воєнного конфлікту на Сході України / С. О. Богданов, А. М. Гірник, Б. П. [редкол.: Л. А. Найдьонова та ін.]. – Київ : Міленіум, 2016. – Вип. 4 (18). – С. 40–51.
17. Спілкування як особливий вид діяльності у роботі юриста // Психолого-педагогічний практикум : [метод. посіб. / Андрейчева А. О., Голубєва М. О., Жарук І. В. та ін. ; рец.: А. М. Гірник, Л. В. Копець] ; Нац. ун-т «Києво-Могилян. акад.». – [Київ : Інтерсервіс], 2015. – Ч. 2. – С. 15–25.
18. Титаренко Т. М. Психологічні практики конструювання життя в умовах постмодерної соціальності : монографія / Т. М. Титаренко, О. М. Кочубейник, К. О. Черемних ; Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. – К. : Міленіум, 2014. – 206 с. [Електронний ресурс].
19. Наконечна М. М. Допомога іншому: психологічні аспекти: монографія. – К. : Видавн. Дім «Слово», 2012. – 184 с. Теорія парадигм Т. Куна (критика) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://studfilosed.ru/otvety-na-ekzamen-po-filosofii/181-teoriya-paradigm-t-kuna.html
20. Соціально-психологічні технології відновлення особистості після травматичних подій : практичний посібник / [Т. М. Титаренко, М. С. Дворник, В. О. Климчук та ін.] ; за наук. ред. Т. М. Титаренко / Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. – Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2019. – 220с [Електронний ресурс].
21. Hapon N. *O*siągnięcia i problemy profesjonalnej działalności "streetworkera" w ramach opieki społecznej na Ukrainie //Streetworking - nowe wyzwania przed

	pracą socjalną (27 luty 2012, Lublin), 2012. – 0, 2 д.а. – Режим доступу http://www.cogitors.pl/Event/index/show/id/1068
Тривалість курсу	Упродовж третього семестру. 3 кредити (90 год.)
Обсяг курсу	ОЧНА ФОРМА. 90 годин, 48 годин авдиторних (з них 32 годин лекцій, 16 годин практичних занять), 42 годин самостійної роботи. ЗАОЧНА ФОРМА. 90 годин, 18 годин авдиторних (з них 12 годин лекцій, 6 годин практичних занять), 72 годин самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	Після завершення курсу очікуються програмні результати навчання: РН1. Мати передові концептуальні та методологічні знання щодо обраної для дослідження проблеми у сфері психології / на межі предметних галузей, а також дослідницькі уміння, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з психології. РН2. Розуміти загальні принципи та методи психології, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері психології та у викладацькій практиці. РН3. Виокремлювати, систематизувати, розв'язувати, критично осмислювати та прогнозувати значущі психологічні проблеми, формулювати і перевіряти гіпотези, визначати чинники та тенденції функціонування й розвитку особистості, груп і організацій на різних рівнях психологічного дослідження. РН4. Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з психології та дотичних міждисциплінарних напрямів із дотриманням норм професійної і академічної етики. РН6. Критично і системно оцінювати результати власної науково-дослідної роботи і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми, визначати перспективи подальших наукових розвідок. РН8. Визначати свої професійні можливості та завдання підвищення професійної кваліфікації й професійної мобільності. РН9. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми психології державною та іноземною мовами, готувати результати досліджень у вигляді наукових публікацій.
Формат курсу	Дистанційний
Теми	**ДОДАТОК (схема курсу)**
Підсумковий контроль, форма	іспит
Пререквізити	Для вивчення курсу аспіранти потребують базових знань з дисциплін: соціальної психології; психологічної діагностики та консультації, психотерапії, соціології; медицини;законодавства і правових аспектів соціального захисту;теорії і методики соціальної роботи.

<table>
<tr><td>Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу</td><td>Лекції, презентації відеоматеріалів, дискусії, проблемні ситуації, написанн індивідуальних завдань</td></tr>
<tr><td>Необхідні обладнання</td><td>мультимедійний пристрій</td></tr>
<tr><td>Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)</td><td>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою: підсумковий контроль ПК (50 балів)+ іспитовий тест (50 балів).
Система накопичення балів для очної форми навчання з ПК
A. Виконання 5 завдань на вибір та подання у MOODLE. Max 5 балів за кожне, де max 1-2 бали – завдання виконане менше чверті або на чверть обсягу вимог до завдання, має стилістичні та змістові помилки,без висновків або має поверхневі висновики; 3 бали – завдання виконане на 2/3, відсутні змістовні висновки; 4 бали – завдання виконане повністю, не зроблені змістовні висновки; 5 балів – завдання виконе повністю, має грунтовні висновки. ∑ max– 25 балів. Завдання виконуються на практичному занятті. Виконане завдання прикріплюється аспірантами у MOODLE для оцінювання. Протерміновані завдання не оцінюються. Якщо відсутня поважна причина, зокрема медична довідка, відпрацювання завдань та занять не проводяться.
B. Виконання модульного тестового контролю 25 запитань за Т. 2-6. Max 1 бал за правильну відовідь. Неправильна відповідь – 0 балів. Час виконання 25 хв. Max.балів за модульний тест – 25.
Допуск до іспиту – 26 балів.
C. Виконання у MOODLE іспитового тесту. Тест містить 50 запитань, max 1 бал за правильну відовідь. Неправильна відповідь – 0 балів. Час виконання 50 хвилин. Max.балів за іспитовий тест – 50 балів.
Система накопичення балів для заочної форми навчання з ПК
D. Виконання 3 завдань та подання у MOODLE. Завдання (Т. 2, 4, 6). Max 5 балів за кожне, де max 1-2 бали – завдання виконане менше чверті або на чверть обсягу вимог до завдання, має стилістичні та змістові помилки,без висновків або має поверхневі висновики; 3 бали – завдання виконане на 2/3, відсутні змістовні висновки; 4 бали – завдання виконане повністю, не зроблені змістовні висновки; 5 балів – завдання виконе повністю, має грунтовні висновки. ∑ max– 15 балів. Завдання виконуються на практичному занятті. Виконане завдання прикріплюється аспірантами у MOODLE для оцінювання. Протерміновані завдання не оцінюються. Якщо відсутня поважна причина, зокрема медична довідка, відпрацювання завдань та занять не проводяться.
E. Виконання модульного тестового контролю 25 запитань за Т. 2-6. Max 1 бал за 1 правильну відповідь. Неправильна відповідь – 0 балів. Час виконання 25 хв. Max.балів за модульний тест – 25.
F. Активна робота на лекціях - max 10 балів
Виконання у MOODLE іспитового тесту. Допуск до іспиту – 26 балів.
G. Тест містить 50 запитань, max 1 бал за правильну відовідь. Неправильна відповідь – 0 балів. Час виконання 50 хвилин. Max.балів за іспитовий тест – 50 балів.
Схема оцінювання
<table>
<tr><td rowspan="2">СУМА БАЛІВ</td><td rowspan="2">ОЦІНКА ECTS</td><td>ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ</td></tr>
<tr><td>екзамен</td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

	<table><tr><td>90-100</td><td>A</td><td>відмінно</td><td rowspan="8"></td></tr><tr><td>81-89</td><td>B</td><td rowspan="2">добре</td></tr><tr><td>71-80</td><td>C</td></tr><tr><td>61-70</td><td>D</td><td rowspan="2">задовільно</td></tr><tr><td>51-60</td><td>E</td></tr><tr><td>21-50</td><td>FX</td><td rowspan="2">незадовільно</td><td rowspan="2"></td></tr><tr><td>0-20</td><td>F</td></tr></table> У межах дисципліни передбачено визнання результатів **неформального та/або інформального навчання** за тематикою курсу відповідно до Порядку https://surl.li/kemsck на підставі поданих здобувачем підтвердних матеріалів (сертифікату, програми курсу тощо). **Політика щодо академічної доброчесності.** Львівський національний університет імені Івана Франка плекає фундаментальні цінності академічної доброчесності: Чесність, Довіра, Справедливість, Повага та Відповідальність. Кожен учасник освітнього процесу в Університеті несе персональну відповідальність за дотримання академічної доброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі аспіранта є підставою для її незарахуванння викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Політика академічної доброчесності є принципово важливою – в Університеті діє «Положення про забезпечення академічної доброчесності у Львівському національному університеті імені Івана Франка», розміщено за покликанням: https://lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/06/reg_academic_virtue.pdf ***Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються*.** **Політика щодо відвідування.** Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний графік, карантин, воєнні дії) навчання може відбуватись в асинхронному форматі, за умови попереднього інформування викладача про неможливість відвідати заняття. Здобувачі зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених освітньою компонентою. **Література.** Уся література, яку аспіранти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Аспіранти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.
Питання до іспиту	1. Загальна характеристика прикладної соціальної психології. 2. Об'єкт, предмет, завдання прикладної соціальної психології. 3. Прикладна соціальна психологія як соціальна діяльність. 4. Відмінність понять „прикладна соціальна психологія", „соціальна робота", „соціальна допомога", „соціально-психологічна допомога". 5. Прикладні аспекти соціальної психології 6. Структура прикладної соціальної психології як соціальна практика та як теорія. 7. Основні сфери застосування прикладної соціальної психології 8. Соціально-психологічні дослідження в сферах політики, права, праці, охорони здоров'я, культури, освіти, спорту та ін.; 9. Прикладна соціальна психологія економіки та ринкових відносин; 10. Прикладна соціальна психологія в сферах реклами та маркетингових розробок; 11. Прикладна соціальна психологія пенітенціарних установ; 12. Прикладна соціальна психологія та соціальна робота. 13. Методи соціально-психологічних досліджень. Різновиди методів. 14. Особливості соціально-психологічного експерименту. 15. Соціально-психологічна експертиза та соціальноорієнтованих проектів. 16. Розробка медіаторних технологій (підготовка, організація та проведення переговорів, конфліктологічні консультації, вирішення завдань паблікрілейшинз тощо). 17. Прикладна соціальна психологія та впровадження в практику

нетрадиційних методик.
18. Прикладні проблеми соціалізації особи. Соціалізація особи.
19. Відмінності соціалізації Я-концепції в різних типах соціокультури.
20. Проблеми самоефективності**.** Набута безпорадність як антипод самовизначення.
21. Мотивація самоповаги. Негативний бік самоповаги.
22. Створення бар'єрів самому собі. Самопрезентація.
23. Соціальна психологія формування поведінки особи.
24. Зменшення соціальних впливів на виражені установки. Метод неістинного джерела інформації (Е.Джоунз, Г.Сігал).
25. Експеримент Р. Ла П'єра. Посилення установок та доведення їх до свідомості.
26. Вплів рольової поведінки на установки. Експеримент Ф.Зімбардо (1971): виконання нових соціальних ролей як зміна самосприйняття та установок.
27. Зміни установок через втягування у поведінкові ситуації. „Техніка заманювання" як негативна тактика досягнення згоди.
28. Теорія когнітивного дисонансу та практика.
29. Ґендерні аспекти прикладної соціальної психології особи.
30. Методи дослідження гендерних ролей.
31. Подолання негативних гендерних взаємин. Стереотипи ґендерно-рольової.
32. Вплив культури на ґендерні ролі. Сепксизм. Ейджизм.
33. Постсучасність та диверситивність статевої поведінки.
34. Ґендерні особливості соціальної поведінки.
35. Прикладні аспекти соціальної психології комунікації.
36. Прямий та непрямий (опосередкований) способи подання інформації, передумови ефективності способів.
37. Кредитність (компетентність та надійність) комунікатора.. Сприйняття надійності комунікатора: Привабливість комунікатора.
38. Переконливість повідомлення.
39. Ефективність активно пережитої та пасивно сприйнятої інформації.
40. Ефективність особистого контакту з комунікатором.
41. Специфіка аудиторії, що сприймає повідомлення. Реакція на зміст повідомлення. Маніпуляції з відволікання уваги. Незацікавлена та незацікавлена аудиторія.
42. Соціально-психологічні дослідження в галузі переконань**.** Втягування у секти.
43. Складові вербування. Неґативний груповий ефект.
44. Конструктивне використання переконань: консультування та психотерапія
45. Послаблення аресії у людських взаєминах
46. Психологічні теорії аґресії. Відносна депривація та аґресивне реаґування.
47. Теорія соціального научіння аґресії.
48. Соціальні чинники послаблення аґресії.
49. Психотерапевтичні методи послаблення агресії.
50. Практика допомоги іншим
51. Соціальні норми, що мотивують допомогу та підтримку у взаєминах.
52. Дослідження диспозиційних та ситуативних чинників альтруїзму.
53. Особистісні чинники надання допомоги.
54. Навчання допомагати іншому. Подолання моральної ексклюзії.
55. Прикладні аспекти налагоджування взаємин.
56. Міжособистісна атракція та чинники**.**
57. Проблеми прив'язаності людей один до одного.
58. Зміни когнітивних конструктів соціального мислення людей
59. Каузальна атрибуція: теорія приписування причин.
60. Культурні відмінності в атрибуціях

	61. Вплив особистих вражень та очікувань на інтерпретацію подій. Праймінг 62. Типові прийоми суджень в умовах недостатньої інформації. Евристика репрезентативності 63. Мислення, що суперечить фактам: уявні альтернативні сценарії. Ілюзорне мислення: пояснення випадкових подій. 64. Подолання негативних соціально-психологічних впливів у групі 65. .Соціальна фасилітація. 66. Індивідуальні зусилля та групова робота. Соціальні лінощі. 67. Поняття та соціальні обставини виникнення деіндивідуалізації. 68. Експериментальне вивчення групового прийняття рішень. 69. Подолання огрупленого мислення: вплив групової меншості 70. Соціально-психологічне знання та практика регулювання соціальних конфліктів. 71. Пошуки причин конфліктів та способів їх розв'язання соціальними психологами. Лабораторні версії суспільних дилем. 72. Ігри з ненульовою сумою 73. . Соціально-психологічні способи розв'язання соціальних дилем. 74. Конкуренція як джерело конфлікту (експеримент М.Шерифа). 75. Сприйняття несправедливості та спотворення сприйняття як джерела конфлікту. 76. Стратегії примирення: рівноправні контакти, кооперація, комунікація, умиротворення. 77. Соціальна психологія та правосуддя**.** 78. Переконливість показів свідків, ефект дезінформації (експерименти Е.Лофтус). 79. Помилки опитувань та підготовка інтерв'юерів (когнітивне інтерв'ю). 80. Соціальні судження про обвинуваченого: вплив фізичної привабливості та подібності. Присяжні: настанови судді та ефект досудового розголосу. 81. Соціальна-психологія та медицина. Ілюзорні взаємозв'язки, хіндсайт, діагнози, що самопідтверджуються (експеримент Д.Розенхана). 82. Соціальне пізнання та проблемна поведінка. Феномен депресивного реалізму. 83. Соціально-психологічні дослідження самотності та соціальної тривоги. 84. Соціально-психологічні підходи до позитивних змін мислення: тренінг соціальних навичок, когнітивна психотерапія. 85. Соціально-психологічні технології подолання негативних наслідків соціальних впливів. Підгрунтя соціальної роботи як практичної діяльності. 86. Принципи соціальної роботи як практичної діяльності. 87. Особливості процесу соціальної роботи на різних рівнях (мікро-, мезо- та макрорівні). 88. Технології відновлення соціально-психологічних ресурсів життєздатності особистості. що переживає наслідки травматичних подій. 89. Практичні способи стабілізації та самовідновлення травмованої особистості 90. Застосування мобільних застосунків для подолання психотравматизації. 91. Технології відновлення самоефективності особистості 92. Особистість, що переживає втрату. 93. Використання ресурсу самоефективності військовими, які пережили втрату технології відновлення самоефективності особистості подолання перешкод і шляхи реалізації 94. Технології подолання відчуження в учасників бойових дій. 95. Соціально-психологічні технології відновлення життєвої неперервності внутрішньо переміщених осіб. 96. Плейбек-театр як технологія відновлення особистості.

	97. Вплив надзвичайних ситуацій на людину, родину, громаду. 98. Принципи психосоціальної підтримки в умовах надзвичайних ситуацій. 99. Інтервенції з психічного здоров'я та психосоціальної підтримки на рівні місцевої громади 100. Інтервенції з психічного здоров'я та психосоціальної підтримки на рівні родини 101. Спеціалізовані послуги людям, що пережили надзвичайні ситуації 102. Перенаправлення клієнтів, поостраждалих унаслідок надзвичайних ситуацій 103. Соціальна робота з віковими групами, обдарованими дітьми та дітьми з особливими потребами**.** 104. Соціальна робота з дезадаптивними групами людей 105. Девіантна поведінка як проблема соціальної роботи. 106. Практичні аспекти роботи із «людьми вулиць». 107. Соціальна робота з проблемними сім'ями 108. Загальні підходи та принципи соціальної роботи з дисфункціональними сім'ями. Соціальна робота з дітьми, які залишились без піклування батьків. 109. Практика соціальної роботи: молодь, гендер. 110. Особливості соціально-проблемного «молодіжного поля». 111. Основні напрямки соціальної роботи з молоддю. 112. Структура діяльності системи центрів соціальних служб для молоді (ССМ) 113. Ґендерні аспекти соціальної роботи. 114. Соціальна допомога молодим жінкам.
Опитування	Анкету з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

ДОДАТОК

Тиж. / дата / год.	Тема, план, короткі тези	Форма заняття	Матеріали	Література	Завдання, год
1 **2 год**	Модуль І. Сутність та загальні тенденції розвитку прикладної соціальної психології **Тема 1. Вступ до прикладної соціальної психології.** **Об'єкт, предмет, завдання прикладної соціальної психології та соціальної роботи.** Галузі прикладної соціальної психології: соціально-психологічні дослідження в сферах політики, права, праці, охорони здоров'я, культури, освіти, спорту та ін.; соціальна психологія економіки та ринкових відносин; соціальна психологія в сферах реклами та маркетингових розробок; соціальна психологія пенітенціарних установ. *досліджень.* **Різновиди методів.** Особливості соціально-психологічного експерименту.*Соціально-психологічна експертиза та розробленн соціальноорієнтованих проектів.* Розробка медіаторних технологій (підготовка, організація та проведення переговорів, конфліктологічні консультації, вирішення завдань паблікрілейшинз тощо); *Розробка технологій тренінгів.* Розробка фокус-груп, мислетворчих та організаційно-діяльностних ігор. **Соціальна психологія та соціальна робота у час війни.** Робота із різними категоріями соціальних груп.	Л	Відео. Презентація. Схеми. Таблиці.	*Обов'язкова* Кудерміна О. І., Казміренко Л. І., Власенко С.Б. Соціальна психологія. Київ: 2019. С. 220-230. https://elar.navs.edu.ua/server/api/core/bitstreams/cba014f0-b7ee-41ab-83ae-f1fac1e65f54/content *Гапон Н. П.* Соціальна психологія: навчальний посібник. – С. 334-356. http://um.co.ua/7/7-14/7-14522.html https://chtyvo.org.ua/authors/Hapon_Nadiia/Sotsialna_psykholohiia/ *Додаткова* Як допомогти особистості в період переходу від війни до миру: соціальнопсихологічний супровід : практ. посіб. / за наук. ред. Т. М. Титаренко, М. С. Дворник. Кропивницький : ІмексЛТД, 2022. 154 с. URL: http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi72/0052998.pdf Chudzicka-Czupała A., Hapon N., Chiang S.-K. Depression, anxiety and post-traumatic stress during the RussoUkrainian war in 2022: A Comparison of the Populations in Poland, Ukraine and Taiwan /A. Chudzicka-Czupała, N. Hapon, S.-K. Chiang , M. Żywiołek-Szeja , L. Karamushka , C. T. Lee , D. Grabowski , M. Paliga , J. D. Rosenblat , R. Ho, R. S. McIntyre, Y.-L. Chen// Preprint– URL: http://dx.doi.org/10.21203/rs.3.rs-2181404/v1 Li D.-J. Chudzicka-Czupała A,Paliga M., Hapon N. Rumination about the Russo-Ukrainian War and its related factors among individuals in Poland and Ukraine / D.-J. Li, A. Chudzicka-Czupała, M. Paliga, N. Hapon, L. Karamushka, M. Żywiołek-Szeja, R. S. McIntyre, S.-K. Chiang, Y.-L. Chen, C. F. Yen, R. C. M. Ho // The Kaohsiung J Med Sci. – 2023. – 39(9): 943-53. – URL: https://doi.org/10.1002/kjm2.12711	Опрацювати літературу 0,8 год. (ОФН), 3,5 год. (ЗФН)

2 **2 год**	**Тема 2. Особистість у соціальному світі** **Я-концепція та тип соціокультури**. Поняття особистість та типу Я-концепції. **Схильність до міркувань на користь власного Я.** Пояснення позитивних і негативних подій. Невиправданий оптимізм. Помилковий консенсус і помилкова унікальність. **Справляння враження на інших.** Помилкова скромність. Створення бар'єрів самому собі. Самопрезентація. **Особистість в диверситивній культурі.** Ґендерні стереотипи. Концепція психолоогічної статі С. Бем.	Л	-	*Обов'язкова* *Гапон Н. П.* Соціальна психологія: навчальний посібник. – С. 70-85. http://um.co.ua/7/7-14/7-14537.htm Гапон Н. Ґендерні аспекти ліотарівської наративної програми: сучасна жінка у розповідях // Вісник Львівського університету. Серія філософські науки. – 2017. – Вип. 19. – С. 56-62 *Додаткова* *Бауман З.* Плинне зло. Життя без альтернатив; [перекл. О. Буценко]/ Бауман З., Донскінс Л. – Київ : Дух і Літера, 2016. – С. 3-4. – 200 с. Мурек В. В. Самотність. Сила людських стосунків: переклад О. Любенко /В. Мурек. – Київ : Лабораторія, 2020. – С.6-10. – 304 с. *Гапон Н.П.* Життєсвіт людини та групова ідентичність у міждисциплінарній оптиці / Н. Гапон // Габітус. – 2021. – Випуск 24. – Том 2. – С. 130–134. – Режим доступу : DOI https://doi.org/10.32843/2663-5208.2021.24.2.23	Опрацювати літературу 0,8 год. (ОФН), 3,5 год. (ЗФН)

2 **2 год**	**Тема 2: Особистість у соціальному світі** *Запитання для дискусії :* Яке ваше визначення особистості? Що таке Я-концепція, які її структурні компоненти? Які є соціокультурні види Я-концепцій? Що таке самоефективність та хто її досліджував? Які типи локусу контролю ви знаєте та хто автор цієї концепції? У яких випадках, і чому люди створюють собі бар'єри? Які знаєте техніки самопрезентації ?	П	-	*Обов'язкова* *Гапон Н. П.* Соціальна психологія: навчальний посібник. – С. 70-88 http://um.co.ua/7/7-14/7-14537.html *Столяренко О. Б.* Психологія особистості. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2012. –С.17-55. – 280 с. Гапон Н. Ґендерні аспекти ліотарівської наративної програми: сучасна жінка у розповідях // Вісник Львівського університету. Серія філософські науки. – 2017. – Вип. 19. – С. 56-62 *Додаткова* Гапон Н.П. Життєсвіт людини та групова ідентичність у міждисциплінарній оптиці / Н. Гапон // Габітус. – 2021. – Випуск 24. – Том 2. – С. 130–134. – Режим доступу : DOI https://doi.org/10.32843/2663-5208.2021.24.2.23	Опрацювати літературу 0,8 год. (ОФН), 3,5 год. (ЗФН) **Завдання Т.2.** „Мисленнєві карти" Обов'язкове в MOODLE.. Соціальний психолог Стенлі Мілграм запропонував концепцію "психологічних карт" для дослідження усвідомлювання людиною міського довкілля. Ви можете адаптувати цей метод для того, щоб зрозуміти, як усвідомлюється та відбивається у Вашій перцепції локальний міський простір (наприклад, парк біля Університету (або інший) чи студентське містечко тощо). Які місця у межах вашої карти належать субкультурним групам, безхаткам? Розкажіть (мін 2,5 тис.знаків з проб.). **Вправа.** Ознайомлення з опитувальником https://onlinetestpad.com/ua/testview/1413214-mistok-nad-prirvoyu життєвої стійкості, інтегративна багатовимірна модель BASIC Ph (автор Mooli Lahad).

3 **2 год**	**Тема 3. Застосування ефектів соціальної психології у формуванні поведінки людей.** *Зменшення соціальних впливів на виражені установки.* Метод неістинного джерела інформації (Е.Джоунз, Г.Сігал). Експеримент Р. Ла П'єра. Посилення установок та доведення їх до свідомості. *Вплів рольової поведінки на установки.* Експеримент Ф.Зімбардо (1971): виконання нових соціальних ролей як зміна самосприйняття та установок. *Зміни установок через втягування у поведінкові ситуації.* Феномен „нога у дверях" як тактика незначних вчинок. „Техніка заманювання" як негативна тактика досягнення згоди. *Теорія когнітивного дисонансу.* Зміна установок як потреба підтримувати узгодженість між нашими знаннями. Ефект недостатнього виправдання. Експеримент Л.Фестінгера та Дж. М. Карлсміт.	Л	Відео. Презентація. Схеми. Таблиці.	*Обов'язкова* *Гапон Н. П.* Соціальна психологія: навчальний посібник. – С.100- 116. http://um.co.ua/7/7-14/7-14548.html *Jhangiani R.* Principles of Social Psychology/Rajiv Jhangiani, Hammond Tarry (Ed.). 1st International H5P Edition. – Victoria : BCcampus Open Education, 2022. Chapter 4. Attitudes, Behavior, and Persuasion. P, 207; 230-235. https://opentextbc.ca/socialpsychology/chapter/defining-social-psychology-history-and-principles/ *Додаткова* *Bekiempis V.* What Philip Zimbardo and the Stanford Prison Experiment Tell Us About Abuse of Power, Newsweek, 4.08. 2015. – URL : https://www.newsweek.com/stanford-prison-experiment-age-justice-reform-359247	Опрацювати літературу 0,8 год. (ОФН), 3,5 год. (ЗФН)
4 **2 год**	**Тема 4: Особистість у диверситивній соціокультурі** **Людська природа та культурна диверситивність.** Протистояння: індивідуалізм – колективізм. Культурна схожість. Ідентичність особи. Рольова ідентичність **Підходи до вивчення ґендерно-рольової поведінки**.. Теорії соціального конструювання гендеру. Гендерно-рольовий конфлікт. Еволюційний та культуральний підходи.. **Ґендерні особливості соціальної поведінки.** Концепція ґендерної ідентичності Р. Дж. Столлера. Соціальне домінування. Ґендерні особливості незалежної поведінки.	Л		*Обов'язкова* Гапон Н. П. Соціальна психологія: навчальний посібник.– С.100-116. URL http://um.co.ua/7/7-14/7-14340.html Гапон Н. Ґендерні аспекти ліотарівської наративної програми: сучасна жінка у розповідях // Вісник Львівського університету. Серія філософські науки. – 2017. – Вип. 19. – С. 56-62 *Додаткова* Докінз Р. Егоїстичний ген / Річард Докінз.– Київ : Клуб сімейного дозвілля, 2017. – С. 119–125. – 544 с. Особистість в соціумі: психологічні механізми активності: монографія // Людина і суспільство: філософські, психологічні та політологічні виміри / за ред. чл.- кор. НАН України, д-ра філос. наук, проф. В. П. Мельника; [Т. Б. Партико, Н. П. Гапон, С. Л. Грабовська та ін.]. В 3 кн. – Кн. 2. – Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2022. – С. 36–50. .	Опрацювати літературу 0,8 год. (ОФН), 3,5 год. (ЗФН)

4 **2 год**	**Тема 4: Особистість у диверситивній соціокультурі** *Дискусія* *1.* Які ви визнаєте приклади змішування культурних традицій? 2. Що таке особистісний простір та які його культурні особливості? 3. Що таке комюнітаризм? 4. Що таке ідентичність особи та які види рольової ідентичності ви знаєте? 5. Що таке інверсія ролей? 6. Що таке сексизм? 7. Хто є автором психологічної методики вимірювання маскулінності, фемінності, андрогінності?	П		*Обов'язкова* Гапон Н. П. Соціальна психологія: навчальний посібник.– С.100-116. URL http://um.co.ua/7/7-14/7-14340.html Гапон Н. Ґендерні аспекти ліотарівської наративної програми: сучасна жінка у розповідях // Вісник Львівського університету. Серія філософські науки. – 2017. – Вип. 19. – С. 56-62 *Додаткова* . О. Буценко/ З. Бауман, Л. Донскінс. – Київ : Дух і Літера, 2016. – 200 с. Докінз Р. Егоїстичний ген / Річард Докінз.– Київ : Клуб сімейного дозвілля, 2017. – С. 119–125. – 544 с. Бауман З., Донскінс Л. Плинне зло. Життя без альтернатив: перекл	Опрацювати літературу 0,8 год. (ОФН), 3,5 год. (ЗФН) **Завданняв Т. 4.** Обов'язкове в MOODLE. Дослідження явища "фейсизму". Мета – аналіз вияву явища "фейсизму" у ЗМІ. Для оформлення презентації (мін 5 слайдів) оберіть газету, ілюстрований журнал для загального або професійного кола читачів. Окресліть назву, журналу/ газети, можливо рубрику та час (тиждень, два-сім номерів, 2-10 годин тощо спостереження) . Покажіть світлини та опишіть виявлений фейсизм. **Вправа.** Яке Ваше ставлення до перепрочитання міфу про Медузу Горгону ? Прогляньте матеріал та обговоріть (О. Смірнов "Як креатив навколо #metoo створює нове покоління чудовиськ"). https://biz.nv.ua/ukr/experts/noviy-simvol-ruhu-metoo-shcho-ne-tak-zi-statuyeyu-meduzi-z-golovoyu-perseya-ostanni-novini-50118260.html **Вправа**. Ознайомлення з шкалою «маскулінність-фемінність» методики FPI.

5 **2 год**	**Тема 5. Соціальна криза та комунікація з групами** **Поняття соціальної кризи та комунікації**. Кризова комунікація. Прямий та непрямий (опосередкований) способи подання інформації. Передумови ефективності способів: готовність аудиторії сприйняти аргументацію та схильність аудиторії до схвалення інформації без роздумів. Складові переконання: комун-катор. зміст повідомлення, канал передачі інформації, аудиторія. **Вплив „комунікатора”.** Кредитність (компетентність та надійність) комунікатора. Тривалість ефекту кредитності джерела. Впливи „некредитної” особи: ефект сплячого. Сприйняття компетентності комунікатора та її посилення: висловлювання солідарних з аудиторією суджень, фаховість. Сприйняття надій-ності комунікатора: впевненість, погляд, довіра аудиторії щодо відсутності маніпуляції, темп мовлення. Привабливість комунікатора. **Зміст повідомлення.** Вплив раціональних та емоційних аргументів. Переконливість повідомлення, яке асоціюється з пози- тивними почуттями (ефект доброго настрою). Переконливість повідомлення, яке апелює до неґативних емоцій (ефект активації страху). Однобічна та повна інформація. Переконливість інфор-мації: ефекти первинності та вторинності. **Канал передачі інформації.** Ефективність активно пережитої та пасивно сприйнятої інформації. Ефективність особистого контакту з комунікатором та засобів масової інформації. Переконливість простих та складних повідомлень в каналах комунікації (відеозапис, аудіозапис, друкований текст). **Індивід та авдиторія як адресати переконання в кризовій ситуації** Психологія індивіда та авдиторії: психологічні типи. Самооцінка індивідів як слухачів, вік та їх погляди. Реакція на зміст повідомлення. Маніпуляції з відволікання уваги для позбавлення контраргументів. Незацікавлена та незацікавлена аудиторія. **Чутки та плітки, їхня соціально-психологічна природа.** Причини виникнення чуток. Функції пліток. Правила подолання чуток. **Приклади соціально-психологічні досліджень в галузі переконань.** Втягування у секти. Складові вербування. Неґативний груповий ефект.	Л	Відео. Презентація. Схеми. Таблиці.	*Обов’язкова* Гапон Н. П. Соціальна психологія: навчальний посібник.– Львів: С.125-148. –URL : http://um.co.ua/7/7-14/7-14352.html Чалдіні Р. Психологія впливу. Переконуйте та досягайте успіху!; [перекл. М. Скоробогатов]. – Київ : Клуб сімейного дозвілля, 2017. С. 4-7. – 352 с. https://www.youtube.com/watch?v=-WHKtwNo14Q Мудрак Л. Криза і комунікація. Як громадам протистояти викликам і успішно діяти в період кризи/ Лара Мудрак. – Київ : «ГО Український Медіа-Центр»,2020. – С. 89-103. *Додаткова* Петренко І. Антикризова комунікація: теорія і практика. – Київ: Видавництво "Наукова думка", 2016. – С. 5-8. – 176 с. Манегетті А. Психологія лідера. – Київ : НФ «Антонио Манегетти», 2019. – С. 20-21; 38-45. – 342 с. Борґ Дж. Мистецтво говорити. Таємниці ефективного спілкування; [перекл. Н. Лазаревич]. – Київ : Фабула, 2019. – С. 5- 10. – 304 с.	Опрацювати літературу 0,8 год. (ОФН), 3,5 год. (ЗФН)

6 **2 год**	**Тема 6. Послаблення агресії у людських взаєминах** **Поширеність агресії та її види.** Фізична та вербальна (словесна) агресія. Ворожа агресія (скерована на заподіяння шкоди) та інструментальна (як засіб досягнення мети). Контактна (безпосереднє заподіяння шкоди різними знаряддями) та дистантна (застосування вогнепальної зброї тощо) агресія. **Аналіз причин агресії.** Протилежні погляди філософів на людську природу. Теорія інстинктивної агресії (З.Фройд та К.Лоренц) та еволюційна психологія. Біологічні теорії (особливість діяльності нервових центрів мозку, генетичні та біохімічні чинники). **Психологічні теорії агресії.** Класична теорія „фрустрація – агресія (Дж.Доллард та Н.Міллер). Концепція заміщеної агресії (Л.Берковіц). Відносна депривація та агресивне реагування. Агресія як „вигідна" навичка досягання мети. Теорія соціального научіння агресії. Класичні експерименти А. Бандури. **Послаблення агресії.** Ситуативні чинники, що провокують на агресивні дії (біль, атакуюча поведінка, спека, тіснява).	Л	ПР. Відео	*Обов'язкова* *Гапон Н. П.* Соціальна психологія: навчальний посібник/Надія Гапон. – С.174- 180; 184-192. –URL : http://um.co.ua/7/7-14/7-14381.html Jhangiani R., Principles of Social Psychology / Rajiv Jhangiani, Hammond Tarry (Ed.).– 1st International H5P Edition. – Victoria : BCcampus Open Education, 2022. – Chapter 9. P. 493-501. https://opentextbc.ca/socialpsychology/part/aggression/ Столяренко О. Б. Психологія особистості. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2012. –С. 58-60. – 280 с. *Додаткова* *Sorell D.A.* Workplace bullying: the lived experiences of educators// Journal of Bullying& Social Agression. – 16 mar 2020. – *URL :*http://sites.tamuc.edu/bullyingjournal/test-2/ Знущання на робочому місці: історія про несприятливі наслідки. – *URL:* https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4382139/	Опрацювати літературу 0,8 год. (ОФН), 3,5 год. (ЗФН)
6 **2 год**	**Тема 5-6: Комунікація як процес переконання. Тамування агресії** ***Запитання для дисусії:*** Що таке комунікація? Які кризи (типи та види) бувають у сучасному світі? Які складові комунікації- переконання ? Що таке кредитність комунікатора? Який ефект обумовлює „некредитний" комунікатор? Що таке ефект „активації страху"? переконливою (на прикладі ефектів „первинності" та „вторинності")? Найбільш ефективною для переконання є активно пережита чи пасивно сприйнята інформація? Найбільш ефективним для переконання є особистий контакт з комунікатором чи вплив ЗМІ? Що ви знаєте про переконливість простих та складних повідомлень в каналах комунікації (відеозапис, аудіозапис, друкований текст)? Якою є психологічна природа пліток та чуток? Який зміст теорії соціального научіння агресії?	П		*Обов'язкова* *Гапон Н. П.* Соціальна психологія: навчальний посібник.– Львів: С.125-148. – URL : http://um.co.ua/7/7-14/7-14352.html Мудрак Л. Криза і комунікація. Як громадам протистояти викликам і успішно діяти в період кризию/ Лара Мудрак. – Київ : «ГО Український Медіа-Центр», 2020. – С. 89-103. 15 правил комунікації для керівників органів влади// Практичний посібник для працівників комунікаційних структур в органах влади Частина 2. Матеріали В MOODLE. – С.15-16 *Додаткова* Myers D. Psychology / D. Myers. – 9 th.ed. – New York : Hope College Holland, Michigan, 2008. – P. 673–675.	Опрацювати літературу 0,8 год. (ОФН), 3,5 год. (ЗФН) **Завдання Т.6.** Обов'язкове в MOODLE Створіть до 10 слайдів презентацію «Природа та подолання чуток: рекомендації лідерам ГО у річищі антикризової комунікації». Список використаної літератури мін 3 джерела подається вкінці презентації. Завдання виконується на практичному занятті та здається у MOODLE .

7 **2 год**	**Тема 7. Практика допомоги іншому Альтруїзм як просоціальна поведінка та конструктивна взаємодія**. Поняття взаємодії та підходи до вивчення альтруїзму. **Соціологічний та еволюційний підходи до пояснення альтруїзму.** Еволюційний підхід до пояснення альтруїзму Теорія жертовного альтруїзму (Д.Бараш). Теорія взаємності людських доброчинів (Р.Чалдіні). **Експериментальне вивчення диспозиційних та ситуатив-них чинників альтруїзму.** Критичні ситуації та кількість очевидців (Б. Латане і Дж. Дарлі).. Ситуаційні впливи: наслідування інших та дефіцит часу (Дж.Дарлі, Д. Бетсон). **Особистісні чинники надання допомоги.** Вплив поганого настрою на надання допомоги (Р.Чалдіні). Винятки з правила «поганий настрій – добрі справи» (В.Томпсон, К.Кауан і Д.Роузенхан). Хороший настрій та надання допомоги (Е. Айзен, Д. Доліньскі). Релігійність та просоціальна поведінка. Суб'єкти, що отримують допомогу (гендерні особливості та схожість). Навчання альтруїзму. Подолання моральної ексклюзії.	Л		*Обов'язкова* *Гапон Н. П.* Соціальна психологія: навчальний посібник /Надія Гапон. – Львів: ЛНУ ім І. Франка. – С.158- 171. – URL : http://um.co.ua/7/7-14/7-14386.html Наконечна М. М. Допомога іншому : психологічні аспекти : монографія / М. М. Наконечна . – К. : Видавничий дім "Слово", 2012. – С. 5-9. –184 с. *Додаткова* Cialdini, Robert & Schaller, Mark & Houlihan, Donald & Arps, Kevin & Fultz, Jim & Beaman, Arthur. (1987). Empathy-Based Helping: Is It Selflessly or Selfishly Motivated?. Journal of personality and social psychology. 52. P.749-58. – URL : 10.1037//0022-3514.52.4.749. Association between Mental Health, Psychological Characteristics, and Motivational Functions of Volunteerism among Polish and Ukrainian volunteers during the Russo-Ukrainian War/ A. Chudzicka-Czupała, S.-K. Chiang, C. M. Tan, N. Hapon, M. Żywiołek-Szeja, L. Karamushka, M. Paliga, Z. Dubniak, R. S. McIntyre, R. Ho// Scientific Reports. – 2023.– 13: 20725. – URL: https://doi.org/10.1038/s41598-023-47840-z	Опрацювати літературу 0,8 год. (ОФН), 3,5 год. (ЗФН)
8 **4 год**	**Тема 8. Атракційні взаємини та їхня реактивація у руслі психологічної допомоги постраждалим групам (дорослі, діти) у час війни** *Розуміння психологом-практиком перцептивних механізмів взаємин.* Ідентифікація, рефлексія, емпатія, децентрація, каузальна атрибуція, внутрішньогруповий фаворитизм, фізіогномічна редукція, стереотипізація. *Міжособистісна атракція та чинники***.** Поняття атракції. Зв'язок атрак-ційних відносин із відчуттям щастя та особистісним здоров'ям. Антиципація взаємодії. Ефект ореолу. Долання негативних похідних стереотипу фізичної привабливості. Ефект „простого перебування в полі зору". Експерименти з дослідження стереотипу фізичної привабливості. Фізична привабливість та феномен „відповідності зовнішнім даним партнера". Культурні детермінанти фізичної привабливості. Визначальні чинники тривалості-короткочасності атракції. Дослідження асоціативна симпатії та антипатії. Любов та прив'язаність. Прив'язаність та її типи. Основні компоненти копінг-поведінки у людей з різними типами прив'язаностей.	Л		*Обов'язкова:* Гапон Н. Соціальна психологія : навчальний посібник /Надія Гапон. – Львів: ЛНУ ім І. Франка. – С. 200-209. Giles J. Naked Love: The Evolution of Human Hairlessness /James Giles //Biological Theory. – 2010. – № 5. – P. 326–336. – URL: https://www.academia.edu/33893561/Review_of_The_Nature_of_Sexual_Desire_by_James_Giles *Додаткова:* *Форвард С., Фрейзер Д. Емоційний шантаж: перекл. О. Курганова/ С. Форвард, Д. Фрейзер. – Київ : Фабула, 2019. – С. 5-9. – 336 с.* Фромм Е. Мистецтво любити; перекладач Віра Кучменко / Е. Фромм. – Київ : Книжковий клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2017. – С. 3–9. – 192 с. Hapon N. Ontological security of an individual: attachment styles and coping strategies /N. Hapon, A. Vovk, I. Snyadanko, L. Fedyna // Journal of Education Culture and Society – 2021. – Vol. 12. – № 2. – P. 317–329. – URL: https://doi.org/10.15503/jecs2021.2.317.329	Опрацювати літературу 0,8 год. (ОФН), 3,5 год. (ЗФН)

	Аб'юзивні стосунки. Поняття аб'юзу та його психологічних типів. Нарцисична особа аб'юзера. Особистісні реакції на аб'юзивні стосунки. Зміни людських взаємин у сучасну добу. Маніпуляції з асоціативною симпатією та антипатією. *Проблеми прив'язаності людей один до одного.* Диференціація типів прив'язаностей. Глобалізація та зміни безпосередніх людських взаємин. Прикладні аспекти налагоджування взаємин у час війни.				
8 **2 год**	**Тема 7-8. Соціально-психологічні аспекти допомоги іншим та налагоджування близьких взаємин** *Запитання для дискусії:* 1. Чи зустрічалися Ви із проявами асоціативної антипатії чи симпатії? 2. Який Ваш приклад (зауваженого Вами) ефекту «простого перебування в полі зору»? 3. Які Ви знаєте типи залежностей у психології? 4. Що ви знаєте про онлайн насильство? Розмова про нього після перегляду лекції Е. Джад на платформі TED. – URL: *https://www.ted.com/talks/ashley_judd_how_online_abuse_of_women_has_spiraled_out_of_control?language=uk*	ПР		*Обов'язкова:* Гапон Н. Соціальна психологія: навчальний посібник /Надія Гапон. – Львів: ЛНУ ім І. Франка. – С. 200-209. http://um.co.ua/7/7-14/7-14395.html Giles J. Naked Love: The Evolution of Human Hairlessness /James Giles //Biological Theory. – 2010. – № 5. – P. 326–336. – URL: https://www.academia.edu/33893561/Review_of_The_Nature_of_Sexual_Desire_by_James_Giles *Додаткова:* Форвард С., Фрейзер Д. Емоційний шантаж: перекл. О. Курганова/ С. Форвард, Д. Фрейзер. – Київ : Фабула, 2019. – С. 5-9. – 336 с. Фромм Е. Мистецтво любити; перекладач Віра Кучменко / Е. Фромм. – Київ : Книжковий клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2017. – С. 3–9. – 192 с. Hapon N. Ontological security of an individual: attachment styles and coping strategies /N. Hapon, A. Vovk, I. Snyadanko, L. Fedyna // Journal of Education Culture and Society – 2021. – Vol. 12. – № 2. – P. 317–329. – – URL: https://doi.org/10.15503/jecs2021.2.317.329	Опрацювати літературу 0,8 год. (ОФН), 3,5 год. (ЗФН) **Вправа.** Діагностика особистих установок «альтруїзм-егоїзм». **Вправа.** Виконати опитувальник посттравматичного зростання (Post Traumatic Growth Inventory) (див. Зливков В.Л. . Психодіагностика особистості у кризових життєвих ситуаціях / В.Л. Зливков, С.О. Лукомська, О.В. Федан. – К.: Педагогічна думка, 2016. – С. 185-187. – Режим доступу: https://core.ac.uk/download/pdf/77241343.pdf
9 **4 год**	**Тема 9. Характеристика соціального пізнання час криз** *Каузальна атрибуція: теорія приписування причин.* Теорія атрибуції Фріца Гайдера. Фундаментальна помилка атрибуції (Л.Росс) та її причини. Культурні відмінності в атрибуціях *Вплив особистих вражень та очікувань на інтерпретацію подій.* Сприйняття та інтерпретація подій. Відтворення спогадів: ефект дезінформації. Праймінг: активація специфічних асоціацій у пам'яті**.** Інтелектуальна	Л		*Обов'язкова:* Соціальна психологія: навчальний посібник/Надія Гапон. – Львів: ЛНУ ім І. Франка. –С. 215-226. – URL : http://um.co.ua/7/7-14/7-14359.html *Додаткова* *Stangor Ch.* Principles of Social Psychology. – N.-Y. :University of Maryland, 2013. (Chapter 5. Perceiving Others, § 5.1-5.3.) – – URL : *https://opentextbc.ca/socialpsychology/part/perceiving-others/* Causal Attribution: Internal & External Causes –URL :	Опрацювати літературу 0,8 год. (ОФН), 3,5 год. (ЗФН)

	марнота: феномен самонадіяності та феномен упередження проти доказів. *Типові прийоми суджень в умовах недостатньої інформації.* Евристика репрезентативності. Ігнорування базової оцінки та доступність евристики. Мислення, що суперечить фактам: уявні альтернативні сценарії. *Ілюзорне мислення: пояснення випадкових подій.* Ілюзія контролю. Повернення до середнього («регрес до норми»). Взаємовплив настрою та суджень.			https://www.ebsco.com/research-starters/psychology/causal-attribution	
10 2 год	**ТЕМА 10. Психологія груп: теоретико-прикладні аспекти** *Велика та мала група в соціальній психології: поняття, межі, класифікації.* Різновиди великих груп. Прекаріат. Кількісні параметри малої групи. Залежність ефективності групи від її величини. Класифікація малих груп: первинні та вторинні групи (Ч.Кулі), формальні та неформальні групи. (Е.Мейо), групи членства та референтні групи (Г.Геймен). *Психологічна структура та динамічні процеси групи.* Концепція групової організації Дж.Морено. Формальна та неформальна структура групи. Органіграма та соціограма. Задоволеність учасництвом у групі. Види „соціометричної групової організації": інтровертна, екстравертна, змішана. Згуртованість групи. Індекс групової згуртованості. Статус у групі. Відповідність ролей груповим очікуваннням. Конфлікт та його наслідки. Психологічний клімат групи. **Лідерство в групах.** Теорії лідерства: „теорія рис" або „харизма- тична" теорія. Ситуативна теорія лідерства. Системна теорія лідерства	Л		*Обов'язкова* *Гапон Н. П.* Соціальна психологія: навчальний посібник /Надія Гапон. – Львів: ЛНУ ім І. Франка.– Режим доступу: http://um.co.ua/7/7-14/7-14363.html Технології соціальної роботи і соціальної допомоги в умовах трансформаційного періоду : навч.-метод. посіб. / за заг. ред.: А. О. Поляничко, А. В. Кирилюк ; Сумський держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка. Суми : Цьома, 2020. С. 5-10. 336 с. URL: http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi67/0049443.pdf *Додаткова* Jhangiani R. Principles of Social Psychology/Rajiv Jhangiani, Hammond Tarry (Ed.). 1st International H5P Edition. – Victoria : BCcampus Open Education, 2022. Розділ 10. §3. Групове прийняття рішень .– Режим доступу:https://opentextbc.ca/socialpsychology/part/working-groups/ Манегетті А. Психологія лідера. – Київ : НФ «Антонио Манегетти», 2019. – С. 20-21; 38-45. – 342 с. – Режим доступу: https://www.yakaboo.ua/psihologija-lidera- 2110171.html#proceed Standing G. The Precariat : The New Dangerous Class / G. Standing. – London : Bloomsbury Academic, 2011. С. 5-9.– 191 p.	Опрацювати літературу 0,8 год. (ОФН), 3,5 год. (ЗФН)
10 2 год	**ТЕМА 10. Психологія групи: дослідження структури, лідерства, емоційного клімату** *Запитання для дискусії:* Які параметри малої групи в соціальній психології: (поняття, межі, класифікації)? Які, на вашу думку мають бути кількісні параметри малої та великої групи з позицій ефективності та безпеки діяльності її членів? Що Ви знаєте про автора соціометричної структури групи Джекоба Морено? (використайте його автобіографію) Що визначає психологічну структуру та	П		*Обов'язкова* *Гапон Н. П.* Соціальна психологія: навчальний посібник.– Режим доступу: http://um.co.ua/7/7-14/7-14363.html *Додаткова* Jhangiani R. Principles of Social Psychology/Rajiv Jhangiani, Hammond Tarry (Ed.). 1st International H5P Edition. – Victoria : BCcampus Open Education, 2022. Розділ 10. §3. Групове прийняття рішень .– Режим доступу:https://opentextbc.ca/socialpsychology/part/working-groups/ *Манегетті А.* Психологія лідера. –	Опрацювати літературу 0,8 год. (ОФН), 3,5 год. (ЗФН) **Завдання Т. 10.** Зобразити графічно органіграму та соціограму двох груп (підписати назви груп, зокрема організацій під рисунками). Написати 6-8

	динамічні процеси групи (концепція Дж. Морено)? Що таке конфлікт та які його наслідки? Як визначати психологічний клімат групи? Які досліджувати лідерство?			Київ : НФ «Антонио Манегетти», 2019. – С. 20-21; 38-45. – 342 с. – Режим доступу: https://www.yakaboo.ua/psihologija-lidera- 2110171.html#proceed	речень про те, що демонструє соціограма. **Вправа**. Оглянути в матеріалі *MOODLE* секції 10 біографію автора соціометрії Джекоба Морено та основні її віхи
11 **4 год**	**Тема 11. Подолання негативних соціально-психологічних впливів у групі** *Ефект присутності інших*. Соціальна фасилітація. Психологічні причини соціального збудження: боязнь оцінки, розпо-рошення уваги, факт присутності спостерігача. *Індивідуальні зусилля та групова робота.* Соціальні лінощі. Вплив неординарної мети на ефективність групової діяльності. *Поняття та соціальні обставини виникнення деіндивідуалізації.* Чисельність групи. Фізична анонімність. Збуджуючі таі відволікаючі заняття. Послаблене самоусвідомлення. *Експериментальне вивчення групового прийняття рішень*. «Зрушення у бік ризику». Групова поляризація в реальному житті: в навчальних закладах, спільнотах та екстремістських групах, інтернет-групах. Феномен плюралістичного невігластва. *Подолання огрупленого мислення: вплив групової меншості.* Симптоми огрупленого мислення та їхнє подолання. Запобігання	Л		*Обов'язкова* Гапон Н. П. Соціальна психологія: навчальний посібник.– С. 269; 272; 276; 278; 284: 295-303. – URL: http://um.co.ua/7/7-14/7-14367.html Зімбардо Ф. Ефект Люцифера. Чому хороші люди чинять зло. – К. : Yakaboo Publishing, 2017. – С. 10-15. – 584 с. https://www.yakaboo.ua/ua/efekt-ljucifera-chomu-horoshi-ljudi-chinjat-zlo.html#media_popup_fragment *Додаткова* Groupthink: The Perils of Consensus. – URL: https://www.ifioque.com/social-psychology/groupthink	
12 **4 год**	**Тема 12. Прикладні аспекти соціально-психологічного знання в окремих галузях практики.** *Соціально-психологічне знання та практика регулювання соціальних конфліктів.* Поняття та типи конфліктів. Пошуки причин конфліктів та способів їх розв'язання соціальними психологами. Лабораторні версії суспільних дилем. Ігри з ненульовою сумою. Соціально-психологічні способи розв'язання соціальних дилем. Конкуренція як джерело конфлікту (експеримент М.Шерифа). Сприйняття несправедливості та спотворення сприйняття як джерела конфлікту. Стратегії примирення: рівноправні контакти, кооперація, комунікація, умиротворення. *Соціальна психологія та правосуддя*. Дотичні проблеми соціальної психології та правосуддя. Переконливість показів свідків, ефект дезінформації	Л		*Обов'язкова* *Гапон Н. П.* Соціальна психологія: навчальний посібник. – С. 334-356. – URL : http://um.co.ua/7/7-14/7-14374.html Психологічна допомога постраждалим внаслідок кризових травматичних подій: методичний посібник / З. Г. Кісарчук, Я. М. Омельченко, Г. П. Лазос, Л. І. Литвиненко…Царенко Л. Г.; за ред. З. Г. Кісарчук. – К. : ТОВ "Видавництво "Логос"., 2015 – 207 с. Психосоціальна підтримка в умовах надзвичайних ситуацій : підхід резилієнс : навчально-методичний посібник / [Н. Гусак, В. Чернобровкіна, В. Чернобровкін та ін.].– Київ: НаУКМА, 2017. – 91 с. http://ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/11902 *додаткова*	Опрацювати літературу 0,8 год. (ОФН), 3,5 год. (ЗФН)

	(експерименти Е.Лофтус). Помилки опитувань та підготовка інтерв'юерів (когнітивне інтерв'ю). Соціальні судження про обвинуваченого: вплив фізичної привабливості та подібності. Присяжні: настанови судді та ефект досудового розголосу. *Соціальна-психологія та медицина.* Ілюзорні взаємозв'язки, хіндсайт, діагнози, що самопідтверджуються (експеримент Д.Розенхана). Соціальне пізнання та проблемна поведінка. Феномен депресивного реалізму. Негативний стиль пояснення причин (атрибуцій) людей у стані депресії. Соціально-психологічні дослідження самотності та соціальної тривоги. Соціально-психологічні підходи до позитивних змін мислення: тренінг соціальних навичок, когнітивна психотерапія.				
12 **2 год**	**Тема 12. Застосування соціально-психологічного знання в окремих галузях практики.** *Запитання для дискусії:* Що таке феномен уразливості до стереотипу, в чому він виявляється? Що є соціальними, емоційними, когнітивними джерелами упереджень? Про що йдеться в теорії соціальної ідентифікації Г. Тешфела? Як у лабораторіях моделюються суспільні дилеми? Які пропонуються соціально-психологічні способи розв'язання соціальних дилем? Що є джерелом конфлікту, згідно з експериментом М.Шерифа? Які існують стратегії примирення? Які знаєте дотичні проблеми соціальної психології та правосуддя? Які є дотичні проблеми соціальної психологія та медицини?	П		*Обов'язкова* *Гапон Н. П.* Соціальна психологія: навчальний посібник. – С. 334-356. – URL : http://um.co.ua/7/7-14/7-14374.html *Додаткова* *Сіболі О.* Досить уже помилок. Як наші упередження впливають на наші рішення; [переклад М. Марченко]. – Київ : Лабораторія, 2021. – С. 215-217.– 240 с.	**З** Опрацювати літературу 0,8 год. (ОФН), 3,5 год. (ЗФН) **авдання Т.12.** в MOODLE. Написати (мін 2,5 тис.знаків з проб.). Висловити ставлення до змісту лекції Bloom Paul. Can prejudice ever be a good thing? At TEDSalon NY2014 URL : https://www.ted.com/talks/paul_bloom_can_prejudice_ever_be_a_good_thing/transcript **Вправа.** Онлайн виконання тесту «Велика п'ятірка» за покликанням https://www.arealme.com/big-five-personality-traits-test/uk/
13 **2 год.**	**Модуль ІІІ. Прикладна спрямованість соціальної сихології : робота у великих соціальних групах у час війни** **Тема 13. Практика соціально-психологічної роботи у молодіжних групах** *Загальна характеристика молоді як соціальної групи.* Психологічні проблеми студентської молоді у час	Л		*Обов'язкова* Соціально-психологічні чинники порушення стресостійкості дітей, що проживають у буферній зоні воєнного конфлікту на Сході України / С. О. Богданов, А. М. Гірник, Б. П. [редкол.: Л. А. Найдьонова та ін.]. – Київ : Міленіум, 2016. – Вип. 4 (18). – С. 40–51. Hajna F., Kovalčík M. Long term	Опрацювати літературу 1 год. (ОФН), 3,5 год. (ЗФН)

	війни. *Загальні підходи та принципи соціальної роботи з молоддю. з «ненадихальних» (non-inspiring) та соціально невідповідних середовищ.* Приклади програм (біхевіоральні стратегії) мотивації розвитку дітей (з практичного досвіту організації «Людина в біді», див. Hajna F., Kovalčík M., 2015) *Основні напрямки соціальної роботи з молоддю, що живе в соціально несприятливих обставинах*. Споживачі наркотиків, діти та молодь, яким загрожують соціально небажані явища, особи із культурно/соціально виключених місцевостей, бездомні). *Прикладна робота з надання низькопорогових послуг***.** Аутріч-робота, контакт-центри, денні центри низькопорогового доступу, молодіжні клуби без попередньог запису.			motivation - the cornerstone for successful work with children ... // Streetwork! Good Practice 2015. Czech and foreign experiences from work in low threshold social services / Ed. Helena Kotová et all. Česká asociace streetwork, 2015. P. 43-46. https://dynamointernational.org/wp-content/uploads/2022/12/StreetWork_Good-practice-2015.pdf *Додаткова* Guryčová Z. Opening intimate topics by anonymous questions aka TOILET as a space for contact with the client // Streetwork! Good Practice 2015. Czech and foreign experiences from work in low threshold social services / Ed. Helena Kotová et all. Česká asociace streetwork, 2015. P. 11-17. https://dynamointernational.org/wp-content/uploads/2022/12/StreetWork_Good-practice-2015.pdf Астремська І. В. Прикладні методики та основи супервізії в соціальній роботі : навч. посіб. – Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2017. – 396 с. https://books.ndcnangu.co.ua/books/Astremska.pdf	
14 **2 год**	**Тема 14. Соціально-психологічна робота з віковими та гендерними групами у час війни** *Загальні підходи та принципи соціальної роботи з людьми літнього віку***.** Явище ейджизму та його подолання. Організація надання допомоги літнім людям. *Гендерні аспекти психолого-соціальної роботи*. Соціально-психологічна допомога молодим жінкам з дітьми.	Л		*Обов'язкова* Технології соціальної роботи і соціальної допомоги в умовах трансформаційного періоду : навч.-метод. посіб. / за заг. ред.: А. О. Поляничко, А. В. Кирилюк ; Сумський держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка. Суми : Цьома, 2020. С. 272-283; 301. 336 с. URL: http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi67/0049443.pdf Соціокультурні чинники становлення сучасної парадигми психотерапевтичної• допомоги особистості : монографія / З. Г. Кісарчук, Л. О. Гребінь, Т. С. Гурлєва [та ін.] ; за ред. З. Г. Кісарчук. Київ ; Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2012. С.195-205 (стосунки мати-дитина: тансактний аналіз) 276 с. URL: http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi71/0051499.pdf. 1 *Додаткова*	Опрацювати літературу 0,8 год. (ОФН), 3,5 год. (ЗФН)
14 **2 год**	**Тема 13-14. Практика психологічної роботи у молодіжних, вікових та гендерних групах.** Які проблемні місця програм (біхевіоральні стратегії) мотивації розвитку дітей (з практичного досвіту організації (на прикладі організаццїї «Людина в біді», див. Hajna F., Kovalčík M., 2015)? Які особливості програм	П		*Обов'язкова* Hajna F., Kovalčík M. Long term motivation - the cornerstone for successful work with children ... // Streetwork! Good Practice 2015. Czech and foreign experiences from work in low threshold social services / Ed. Helena Kotová et all. Česká asociace streetwork, 2015. P. 43-46. https://dynamointernational.org/wp-content/uploads/2022/12/StreetWork_Go	Опрацювати літературу 0,8 год. (ОФН), 3,5 год. (ЗФН) Створити презентацію 5-6 слайдів для ілюстрації принципу толерантності Інструкція у

	низькопорогових послуг в молодіжній групі (аутріч-робота, контакт-центри, денні центри низькопорогового доступу, молодіжні клуби без попереднього запису)?			od-practice-2015.pdf Технології соціальної роботи і соціальної допомоги в умовах трансформаційного періоду : навч.-метод. посіб. / за заг. ред.: А. О. Поляничко, А. В. Кирилюк ; Сумський держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка. Суми : Цьома, 2020. С. 272-283; 301. 336 с. URL: http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi67/0049443.pdf *Додаткова* Особливості надання медичних та соціальних послуг для вразливих категорій населення з використанням ґендерно-чутливого підходу : навчальний посібник для курсів підвищення кваліфікації фахівців, які надають соціально-медичні послуги / [Ярошенко А. О., Варбан М. Ю., Шульга Л. О., Романова Н. Ф. та ін. ; за заг. ред. Ярошенко А. О.]. – Київ: Альянс громадського здоров'я, 2017. – С.45-47. –111 с. http://ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/12577	MOODLE
15 2 год	**Тема 15. Соціально-психологічна робота з дезадаптивними групами людей** *Соціальна робота з проблемними сім'ями***.** Соціальний патронаж сім'ї. Загальні підходи та принципи соціальної роботи з дисфункціональними сім'ями. *Девіантна поведінкау руслі практичної соціально-психологічної роботи*. Фактори посилення девіації дітей та підлітків. Практичні аспекти роботи із «людьми вулиць». *Соціальна робота з дітьми, які залишились без піклування батьків.* Проблеми в школі (пропущені уроки, прогули, спричинені поганим економічним становищем сім'ї або несприятливим кліматом у школі, передчасне закінчення навчання); проблеми з однолітками (соціальна ізоляція, конфлікти, булінг, агресивна поведінка, страх бути відкинутим з боку однолітків); втеча з дому; Експерименти з речовинами, що викликають залежність, передчасне статеве життя; досвід дискримінації; Брак знань про інститути суспільства, про власні можливості, права та їх застосування. Методи та технології соціальної роботи. Просвітницький квест-новела у соціальному вихованні неповнолітніх правопорушників *Соціально-психологічні чинники порушення стресостійкості дітей, що проживають у буферній зоні воєнного конфлікту* Психосоціальна підтримка в умовах надзвичайних ситуацій.	Л		*Обов'язкова* Рєпнова Т. П. Соціальний патронаж сім'ї [модель роботи соц. психолога в навч. закл.] // Практ. психологія та соц. робота. - 2008. – № 10. – С. 15–31. Кабаченко Н. В. Політика щодо бездомних : теорія та практика : [монографія].– Київ : Національний університет "Києво-Могилянська академія", 2014. С.5-11. – 252 с. Технології соціальної роботи і соціальної допомоги в умовах трансформаційного періоду : навч.-метод. посіб. / за заг. ред.: А. О. Поляничко, А. В. Кирилюк ; Сумський держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка. Суми : Цьома, 2020. С. 80-83; 196-198. 336 с. URL: http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi67/0049443.pdf *Додаткова* Карпенко Г., Романова Н.Ф. Теорія та практика соціальної роботи : навч. посіб. для студентів вищих навч. закладів. – Київ : Слово, 2015. С.6-10. – 402 с. Рассказова О., Ткаченко М., Бенца О. Правозахисний просвітницький квест-новела у соціальному вихованні неповнолітніх правопорушників у системі пробаці Теоретичні, методичні та практичні проблеми соціальної роботи : тези доповідей III Всеукраїнської з міжнародною участю науково-практичної конференції, 19 квітня 2018 р. – Івано-Франківськ : НАІР, 2018. – С. 83-85. 284 с.	Опрацювати літературу 0,8 год. (ОФН), 3,5 год. (ЗФН)

	Організація надання допомоги. Практичні принципи діяльності соціальних служб.			https://ksptsr.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/71/2019/03/%D0%A2%D0%95%D0%97%D0%98-%D0%94%D0%9E-%D0%94%D0%A0%D0%A3%D0%9A%D0%A3_20181-1.pdf	
16 **2 год**	**Тема 16. Прикладні аспекти волонтерської допомоги біженцям та мігрантам у час війни.** *Практична допомога мігрантам, біженцям та внутрішньопереміщеним особам із зони військових конфлікту.* Посилення мотивації до волонтерської діяльності. Психологічні функції волонтерської діяльності. Проблеми лідерства волонтерського руху *Психологічні проблеми волонтерів: аналіз емпіричних міжкультурних досліджень.* Психологічна допомога волонтерам. Особливості, методи допомоги.	Л		*Обов'язкова* Кейс-менеджмент внутрішньо-переміщених осіб [Електронний ресурс] : методичні рекомендації / авт.-упоряд. Гусак Н. Є. ; наук. ред. Савчук О. М. ; літ. ред. Дума Л. П. – [Київ : б. в., 2015]. С. 5-18. – 62 с. – http://www.ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/9361 *Додаткова* Гапон Н. Соціально-психологічні аспекти дослідження волонтерства: мотивація та організаційні очікування волонтерів / Н. Гапон, А. Худзіцка-Чупала // Габітус. – 2023. – Вип. 47. – Том 2. – С. 171–175. URL: http://habitus.od.ua/journals/2023/47-2023/30.pdf	Опрацювати літературу 0,8 год. (ОФН), 3,5 год. (ЗФН)
16 **2 год**	**Тема 16 Соціально-психологічна робота із соціально дезадаптивними групами людей** *Запитання для дискусії:* Що таке «культура бідності» згідно з атропологом Оскаром Люісом? Якими є психологічні закономірності життя в соціальній ізоляції (the life in social exclusion) безхатьків? Якими є психологічні особливості дитинства у соціально виключених районах (socially excluded neighbourhoods)? Якими є соціально-психологічні аспекти прикладної рообти з дезадаптованими групами? Які мотиви волонтерської діяльності та як її підвищувати? Які напрямки психологічної допомоги волонтерам?	ПР		*Обов'язкова* Bucháčková M., Túčková Z. Socialization approach in the work with children in excluded localities // Streetwork! Good Practice 2015. Czech and foreign experiences from work in low threshold social services / Ed. Helena Kotová et all. Česká asociace streetwork, 2015. P. 17-23. https://dynamointernational.org/wp-content/uploads/2022/12/StreetWork_Good-practice-2015.pdf Kocourek J. Streetwork online ... / Streetwork! Good Practice 2015. Czech and foreign experiences from work in low threshold social services / Ed. Helena Kotová et all. Česká asociace streetwork, 2015. P. 17-23. https://dynamointernational.org/wp-content/uploads/2022/12/StreetWork_Good-practice-2015.pdf	Опрацювати літературу 2,6 год. (ОФН), 3,5 год. (ЗФН) Завдання: Напишіть есей на тему *Особа та «культура бідності»: поняття та соціально-психологічне подолання явища.* Обяг –мін. 2.5 тис знаків з пробілами, здійсніть пошукову роботу наукової літератури, проаналізуйте та вкажіть знайдені джерела у списку літератури.